

Патријарх Порфирије: За Христа и Цркву смо се непрестано рађали у Лелићу и Ћелијама

Беседа Патријарха српског Г. Порфирија у Саборном храму Васкрсења Христовог у Ваљеву, 29. јун 2022. године

Брате и саслужитељу, вВладико Исихије, браћо и саслужитељи архијереји наше помесне Цркве Православне и Српске, драга браћо и сестре, Ваљевци, честити хришћани, светосавска децо и благословени верници читаве Епархије ваљевске и овог благословеног краја, благодарни смо на речима добродошлице и љубави и знамо, стојећи пред Господом, да су ове речи израз Ваше љубави, поверења и да стога покривају све наше и све моје недостатке. Ове речи јесу позив да чинимо што више можемо како бисмо одговорили на Вашу љубав, знајући да никада до краја неће бити оправдане Вашим поверењем. Али, због Ваше љубави, због Ваше вере, због Вашег хришћанског опредељења и подвига, кад год долазимо у ове крајеве, не само да имамо утисак да долазимо до једноверне браће, него сигуран сам, и ја лично, и сва браћа архијереји, долазећи овде у Ваљево, а нарочито у околна места Епархије ваљевске, као да долазимо у свој родни крај, јер, наравно, сви добијамо по промислу Божјем, рођењем од својих родитеља, телесно рођење, биолошко постојање, али у Христу добијамо печат и дар Духа Светога, у светој тајни крштења, рађамо се у Христу и за Христа, за духовни живот, за

спасење. Међутим, то што смо рођени једампут крштењем у Христу, јесте нам дато у Цркви Његовој, то је у исто време и задато. Задато нам је да, оно што смо добили као залог и печат у светој тајни крштења, непрестано актуализујемо у свом животу. То што смо се једампут родили за Христа и у Христу, треба непрестано да се рађа и ми непрестано да се рађамо за вечни живот.

Ако постоји место, где смо једампут родивши се крштењем непрестано се рађали за Христа, за Цркву Његову, за радосну нашу веру, то је онда Лелић, то су онда Ћелије, манастир Ћелије. Када смо прогледали, наша генерација, пробудили се за Христа, за православну веру, када смо разумели да ништа без Христа нема смисла, а много тога што је истински вредно у Њему добија печат и смисао, онда смо то продубљивали, обогаћивали, утврђивали постојањем, читавим својим бићем, тога смо свесни управо у ваљевским светињама, у Лелићу и у манастиру Ћелије. Благодарехи чињеници да из та два мала места ниче, не само корен светосавски, него расте и стабло, стабло које даје духовне плодове у истинским носиоцима Духа Светога. У тим светињама расту истински охристовљени људи, христолики, христоносни, такви да се никако не могу сакрити, а то су Свети владика Николај, чије рођење славимо – 140 година од његовог рођења. Слаavimo и његово упокојење у Христу – 65 година од тога дана, и 30 година од његовог обретења, то јест повратка из далеког света у родно место. Имао сам тај благослов да као студент учествујем у радости читавог православног нашег народа и свих православних хришћана.

Дакле, Лелић је место које је овенчано молитвом, а и заокружено, довршено, по промислу Божјем, управо у Светом владици Николају. И с друге стране, манастир Ћелије, такође, кроз векове, место сабирања и молитве светих, суза покајања и преображавања нашег древног народа. И манастир Ћелије је добио свој печат, заокружио се у Духу Светоме управо Светим авом Јустином. То су била два места, баш како каже Свети Василије Велики, која су још једампут и добила своје постојанство због достојанства светитеља Божјих. Због оних у којима је Дух просијао, златоустог владике Николаја и новог филозофа у Христу – Светог Јустина. У њима је још једампут, у пуноћи засијао лик Светога Саве, пут Светога Саве, оно за шта смо се као народ у Светоме Сави определили. У њима двојици, у свакоме на својствен и непоновљив начин, показало се шта је то исконска права, непоновљива вера, шта је то истинско право богословље. Показало се оно што је и дан данас, да богословље није пуко умовање, акробација ума, да богословље није сабирање разних знања из различитих књига, да богословље не значи имати академске

потврде и дипломе. Наравно, све то је носило значај и снагу, али тек онда када је утемељено у изворном корену који се зове Христос! Ако је испуњено тело, ако је прожето духовним искуством, кога нема без подвига, кога нема, пре свега, без јасног опредељења и труда да живимо јеванђељем Христовим. Нема истинске и праве Христове науке тамо, нема подвига, понављао је Свети владика Николај, понављао и Свети отац Јустин, реченицу која је записана давно у збирци православних мисли, понављали су и нас подсећали. „Ако хоћеш, и ако си истински исправни православни богослов, онда се истински и исправно православно моли“. Другим речима, не можемо бити хришћани ако имамо потврду за то из неке школе, или не можемо бити православни хришћани, на то нас рођењем подсећа безброј пута, а то потврђују и објашњавају Свети владика Николај и Свети Јустин. Ако тек спољашње декларативно кажемо да смо православни хришћани и да чињенично припадамо Православној Цркви, бољи смо од других, боље познајемо Јеванђеље, боље познајемо Христову веру. Не, браћо и сестре! Тек када се трудимо да живимо Христом у Христу, да живимо Његовим заповестима, да су јеванђељске вредности те које одређују наш живот, да је Христос мера и мерило нашег живота. Тек када смо на том путу и када се трудимо да тако живимо, благодат Божја, Господ нам се открива! То је и сам Господ рекао, а подсећају нас својим делима и својим животом Свети владика Николај и Свети отац Јустин. „Неће се спасити онај који говори Господе, Господе, него онај који твори вољу Очевоу“. Онда наставља сам Господ када каже: „Идите од мене, никада вас нисам познавао, јер сте безаконици, то јест односите се према закону етикетом православности. Говорите да сте православи хришћани, а не живите по закону Христовом“. А отац Јустин и владика Свети Николај нису себе сматрали за судије људима, него су били свесни слабости и немоћи обичног човека, и зато су заправо подстицали на то да се трудимо. Опочињали су да ћемо падати, да смо слаби, да смо грешни, да имамо промашаје, и људи смо из тог разлога. Но, милосрђе Христово, љубав Његова, прима наше покајање које се прима уз самоспознају да смо слаби и немоћни и да нам управо због тога треба љубав Христова. Његова сила, да када се пред Њим открива наша слабост, тада смо у Њему снажни и моћни. Он, Бог нас подиже. Зато, браћо и сестре, због великих светитеља, Светог владике Николаја и Светог Јустина, који су нас учили, и дан-данас уче, али још више од тога, који су нам помагали својом слободом пред Господом и који нам помажу, осећајући се кроз њих блиским Господу, и ми осећали и осећамо смелост да се обратимо Господу због њих, због њих Светосаваца и ми се осећамо да смо Светосавци. И отуда, браћо и сестре, увек ћемо долазити овде с љубављу на ваше молитве, на вашу љубав, и ми колико

можемо да истом мером, ако не истом мером, скромно да узвратимо, опет, знајући да ће се умножити.

Нека Вас све Господ благослови, да имамо молитве Светих Николаја и Светог Јустина и Свеих Светих, и Светога Саве! Да се увек окупљамо у Храму Божјем, у Цркви Христовој, у православној вери, а она ће нам увек бити оквир где год да смо. Имамо чврст темељ, а то је Христос, кога славио овде сада и у све векове векова, Амин! Живели, да Господ све благослови!

spc.rs